

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije
Mostar**

PRIJEDLOG

**AKCIONI PLAN
ZA REALIZACIJU
STRATEGIJE RAZVOJA INDUSTRIJE GRAĐEVINSKOG MATERIJALA FEDERACIJE BiH
za period 2018-2025**

Mostar, oktobar 2018. godine

UVOD

Vlada Federacije BiH je na svojoj 112. sjednici od 20.07.2017. godine usvojila prijedlog Strategije razvoja industrije građevinskog materijala Federacije Bosne i Hercegovine, za period 2016.-2025. godina.

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine je, na sjednici Predstavničkog doma, održanoj 22.05.2018. godine i na sjednici Doma naroda, održanoj 06.06.2018. godine donio Zaključak PF BiH broj 01-02-18-1483/17 od 06. juna 2018. godine kojim je usvojena Strategija razvoja industrije građevinskog materijala Federacije BiH za period 2016.-2025. godina („Službene novine Federacije BiH“, broj 70/18).

U ovoj Strategiji definisana su tri strateška opredjeljenja, i to

1. Razvoj industrije građevinskog materijala i nemetala baziran na principima održivog razvoja koji uključuje racionalno korištenje energije, sa sistemom recikliranja i ponovne upotrebe, uz korištenje domaćih resursa i zaštite životne okoline
2. Usklađeno, harmonizirano i usvojeno tehničko zakonodavstvo na nivou države Bosne i Hercegovine sa tehničkim zakonodavstvom EU
3. Jačanje institucija za podršku i privlačenje stranih investicija u oblasti građevinarstva, odnosno stanogradnje, cestogradnje i dr. infrastrukturnih projekata.

Strateška opredjeljenja su definisana sa ciljem ostvarenja postavljene Vizije („Imati snažnu, globalno konkurentnu, industriju građevinskog materijala i nemetala, koja podrazumijeva pametan i održiv rast“) i Misije („Biti konkurentan, kako na domaćem tako i na tržištu u okruženju, uz konstantan rast koji podrazumijeva razvoj utemeljen na znanju inovacijama i održivom korištenju raspoloživih resursa“).

Za pametan i održiv razvoj industrije građevinskog materijala, koji u suštini predstavlja proces unutar koga su eksploatacija resursa, usmjeravanje investicija, orijentacija tehnološkog razvoja i institucionalne promjene u harmoniji, te omogućavaju korištenje sadašnjih i budućih potencijala, kako bi se zadovoljile ljudske potrebe i aspiracije, definisani su pravci djelovanja, sa mjerama i aktivnostima za uspješnu realizaciju istih.

Shodno operativnom planu realizacije Strategije razvoja industrije građevinskog materijala Federacije BiH, kako je navedeno u tački 3.2., po usvajanju Strategije je bilo potrebno pristupiti izradi Akcionog plana, u kojem će se definisati aktivnosti koje mogu dovesti do ostvarenja postavljene vizije.

Rješenjem federalnog ministra energije, rudarstva i industrije broj: 07-34-1655/18 od 06.09.2018. godine formirana je Radna grupa za uzradu Akcionog plana za realizaciju Strategije razvoja građevinskog materijala Federacije BiH za period 2016.-2025. godina, koja se sastoji od predstavnika ministarstva, Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH i predstavnika privrede.

Zadatak Radne grupe je bio da u roku od 60 dana sačini Akcioni plan za realizaciju Strategije razvoja građevinskog materijala Federacije BiH, za period 2018.-2025. godina sa precizno utvrđenim aktivnostima, ciljevima aktivnosti, nosiocima aktivnosti i rokovima za realizaciju tih aktivnosti, a prethodno da Prijedlog Akcionog plana postavi na web stranicama Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije i Privredne/Gospodarske komore Federacije, sa ciljem dobijanja mišljenja stručne i akademske javnosti, te da pribavi i mišljenja i nadležnih institucija.

U Akcionom planu je definisano 7 prioriteta i 24 aktivnosti.

Prioritet 1.	Maksimalno koristiti prirodne resurse sa kojima raspolažemo kao i tehnogene mineralne sirovine (čime se rješava i problem otpada)
---------------------	--

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Napomena
1.1.	Izraditi godišnje programe istraživanja za namjensko korištenje mineralnih sirovina	Dobijanje relevantnih podataka, jer podaci o rezervama nekih mineralnih sirovina imaju različit stepen pouzdanosti zbog nedovoljne istraženosti	Izrađeni, usvojeni i objavljeni godišnji programi	Vlada FBiH, FMERI, Federalni zavod za geologiju, kantonalne Vlade	kontinuirano 2018-2025	Davanje koncesija za eksploataciju nemetalnih mineralnih sirovina je u kantonalnoj nadležnosti
1.2.	Stimulisati potencijalne koncesionare za istraživanje i eksploataciju	Eksploatacija i istraživanje mineralnih sirovina	Izrađeni i usvojeni kriteriji za eksploataciju	Vlada FBiH i kantonalne vlade	kontinuirano 2018-2025	
1.3.	Povećati udio korištenja tehnogenih sirovina, te sagledati mogućnost formiranja preduzeća/postrojenja za preradu komunalnog/industrijskog otpada i proizvodnju alternativnih goriva	Smanjenje otpada i korištenje otpada kao tehnogene sirovine	Postotak korištenja otpada kao sirovine u proizvodnji, broj formiranih preduzeća/postrojenja	Univerziteti i naučnoistraživačke organizacije i institucije, Vlada FBiH, kantonalne Vlade	kontinuirano 2018-2025	

Prioritet 2.**Kontinuirano raditi na usvajanju novih tehnologija i proizvodnji novih materijala**

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Napomena
2.1.	Podržati izradu studija izvodljivosti i investicionih programa za izgradnju pogona i postrojenja koje koriste nove tehnologije, kao i proizvodnju novih materijala	Izgradnja pogona i postrojenja koje koriste nove tehnologije, kao i proizvodnja novih materijala	Broj izgrađenih pogona	Lokalne zajednice, Vlada kantona, FMPU, FMERI, FIPA i dr.	kontinuirano 2019.-2025.	
2.2.	Proučiti mogućnosti za pokretanje proizvodnje glinenog crijepa i keramičkih proizvoda	Studija izvodljivosti o mogućnosti za pokretanje proizvodnje glinenog crijepa i keramičkih proizvoda	Izrađenja studija	Kantonalne Vlade, FMERI, Federalni zavod za geologiju, nauč.istraž.inst.	2019.-2025.	
2.3.	Podržati izradu studija izvodljivosti i investicionih programa za izgradnju putne infrastrukture od betona	Izgradnja betonskih saobraćajnica (regionalnih i lokalnih), i upotreba domaće sirovine.	Broj kilometara izgrađenih saobraćajnica	Naučno istraživačke institucije/univerziteti, kantonalne Vlade i Vlada FBiH	2019.-2025.	
2.4.	Obrazovni sistem prilagoditi potrebama privrede, razvijati svijest o cjeloživotnom učenju	Obrazovni program prilagođen potrebama tržišta	Broj prilagođenih programa	Kantonalne Vlade, FMON	kontinuirano 2018.-2025.	U skladu sa Prioritetom 9. AP industrijske politike

Prioritet 3.**Sigurno poslovno okruženje za razvoj postojećih i izgradnju novih kapaciteta za proizvodnju građevinskih materijala**

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Napomena
3.1.	Osigurati dovoljne količine energije za potrebe privrede, uz sigurno snabdijevanje energentima i optimalne cijene	Urađena zakonska regulativa koja reguliše ovu oblast, sigurno snabdijevanje neophodno za odvijanje proizvodnih procesa, struja, gas nafta	Izrađen, usvojen i objavljen zakon	FMERI, P/G K FBiH	kontinuirano	U skladu sa prioritetom 5. AP industrijske politike
3.2.	Usaglasiti zakonsku regulativu o građevinskim proizvodima sa EU direktivama, na nivou BiH	Usklađena zakonska regulativa	Nivo (postotak usklađenosti) sa EU direktivom za građevinske proizvode	Vlada FBiH, MVTEO	2019.-2025.	Uredba (EU) br. 305/2011 o utvrđivanju usklađenih uslova za stavljanje na tržište građevinskih proizvoda je stupila na snagu 01.07.2013. godine
3.3.	Pojačati rad inspekcija i raditi na eliminaciji sive ekonomije, u oblasti tržišta rada i radnih odnosa, kao i u oblasti prometa roba i usluga	Opći plan borbe protiv korupcije Vlade FBiH je urađen, potrebno je dosljedno provođenje i praćenje kako bi svi privrednici poslovali pod istim uslovima	Izrađen, usvojen i objavljen zakon	FMERI	kontinuirano	U skladu sa Prioritetom 7. AP industrijske politike
3.4.	Rasterećenje privrede	Smanjenje davanja kroz izmjena Zakona o doprinosima, Zakona o porezu na dohodak i dr.	Izrađen, usvojen i objavljen zakon	Vlada FBiH	2019.	U skladu sa Prioritetom 9. AP industrijske politike

Prioritet 4.**Održivi industrijski razvoj**

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Napomena
4.1.	Podizanje javne svijesti o energetskej efikasnosti i korišćenju ekoloških materijala	Održivi industrijski razvoj	Povećanje upotrebe ekoloških industrijskih materijala	Vlada FBiH, FMERI, P/G K FBiH	kontinuirano 2018.-2025.	
4.2.	Obezbjediti fiskalne mjere (smanjenje PDV-a i carinske dažbine) i institucionalne mjere (olakšano dobijanje dozvola) za podsticanje izgradnje novih i rekonstrukciju već postojećih objekata koji će zadovoljiti uslove koje energetska efikasnost nalaže	Održivi industrijski razvoj Povećanje direktnih stranih ulaganja	Povećanje upotrebe ekoloških industrijskih materijala Pvećanje direktnih stranih ulaganja	Vlada FBiH, FMERI	kontinuirano 2019.-2025.	
4.3.	Uspostaviti pravnu regulativu i finansijske mehanizme za podsticaj korišćenja obnovljivih i dostupnih materijala, poput opeke od zemlje, gline, gipsa, drveta, biomase, termoizolacije od ovčije vune i sl.	Održivi industrijski razvoj Povećanje direktnih stranih ulaganja	Povećanje upotrebe ekoloških industrijskih materijala Pvećanje direktnih stranih ulaganja	Vlada FBiH, FMERI	kontinuirano 2019.-2025.	

Prioritet 5. Obezbijeđen plasman na domaćem tržištu i povećanje izvoza proizvoda građevinske industrije

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Napomena
5.1.	Kontinuiran rad na ispitivanju potrebe svjetskog tržišta i usmjerenje proizvodnje građevinskog sektora prema potrebama tržišta	Dobiti podatke o potrebama svjetskog tržišta kako bi planirali pravce razvoja ove grane industrije	Izrađene analize	Vlada FBiH, FMERI, P/G K FBiH, FZPR	kontinuirano 2018.-2025.	
5.2.	Edukacija kadrova/privrednika za pracenje i rad na inozemnom i domaćem tržištu, edukacija privrednika vezana za brendiranje proizvoda	Obučena radna snaga	Broj obučenih radnika	Vlada FBiH, P/G K FBiH, FMON, kantonalna ministarstva	kontinuirano 2018.-2025.	
5.3.	Jačanje i „produbljenje“ saradnje s državama u koje se trenutno izvozi, ili će se tek izvoziti veliki procent proizvoda	Uspostaviti suradnju	Broj održanih sastanaka	Vlada FBiH, FMERI, FMPRO, P/G K FBiH	kontinuirano 2018.-2025.	
5.4.	Izrada Strategije saradnje sa iseljeništvom BiH, u cilju jačanja i „produbljenja“ saradnje sa bh dijasporom	Uspostaviti suradnju	Izrađena, usvojena i objavljena Strategija	Vlada FBiH, FMERI, FMPRO, FMF, FMROI, FMOIT, FMON	2019.	Formirana interesorna radna grupa za izradu Strategije saradnje sa iseljeništvom Federacije BiH.
5.5.	Povećati broji akreditovanih laboratorija za ispitivanje i certificiranje materijala	Podizanje kvalitete proizvoda Lakši pristup tržištu	Broj laboratorija	MVTEO, IA, Vlada FBiH, FMERI	kontinuirano	
5.6.	Promotivnom kampanjom zainteresovati proizvođače građevinskih materijala za rad u tehničkim komitetima u Institutu za standardizaciju	Obučena radna snaga	Broj privrednika koji sudjeluju u TC	Vlada FBiH, FMERI, FMPRO, P/G K FBiH	kontinuirano	

Prioritet 6.	Obezbijediti kontinuitet investicija za infrastrukturne projekte, kao i stanogradnju
---------------------	---

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Napomena
6.1.	Definisati dugoročnu strategiju stanogradnje	Povećanje obima proizvodnje u građevinarstvu i industriji građevinskog materijala	Broj izgrađenih stanova	Kantonalne Vlade, Vlada FBiH, FMERI, FMPU, P/G K FBiH	2018.-2020.	Stanogradnja je u nadležnosti kantona Federacije BiH
6.2.	Kontinuirano raditi na promociji i edukaciji menadžmenta vezano za pristup EU fondovima	Educiran kadar i povećan nivo iskorištenosti dostupnih fondova	Nivo iskorištenosti dostupnih fondova	Vlada FBiH, FMERI i druga federalna ministarstva FZPR, P/G K FBiH	kontinuirano 2018.-2025.	

Prioritet 7.	Kvalitet kao poslovna filozofija
---------------------	---

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Napomena
7.1.	Kontinuirano raditi na promociji, edukaciji i podizanju svijesti, kako proizvođača, tako i korisnika proizvoda	Podizanje svijesti proizvođača i potrošača u vezi sa korištenjem proizvoda nastalih u kvalitetnih procesima koji su u integraciji sa ostalim sistemima (okoliš, sigurnost I dr.)	Broj edukacija	Vlada FBiH, FMERI i druga federalna ministarstva FZPR, P/G K FBiH, VTKBiH	kontinuirano 2018.-2025.	
7.2.	Uvođenje certificiranog sistema upravljanja kvalitetom	Podizanje kvalitete proizvoda Lakši pristup tržištu	Povećan broj preduzeća certificiranih za upravljanje kvalitetom	Institut za standardizaciju BiH, Institut za akreditaciju BiH, MVTEO	kontinuirano	

Legenda :

- AP industrijske politike Akcioni plan za realizaciju projekta „Razvoj industrijske politike federacije BiH“, za period 2016.-2019.
- FMERI Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije,
- FMRSP Federalno ministarstvo rada i socijalne politike,
- FMF Federalno ministarstvo financija/finansija,
- FMT Federalno ministarstvo trgovine,
- FMON Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke,
- FMRPO Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta,
- FMPVŠ Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva,
- FMPU Federalno ministarstvo prostornog uređenja,
- FMPK Federalno ministarstvo prometa i komunikacija,
- FMUP Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova,
- FMOiT Federalno ministarstvo okoliša i turizma,
- FUIP Federalna uprava za inspekcijske poslove,
- FUCZ Federalna uprava civilne zaštite,
- APFBiH Agencija za privatizaciju u Federaciji BiH,
- FZPR Federalni zavod za programiranje razvoja
- FZZ Federalni Zavod za zapošljavanje
- P/GKFBiH Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH,
- ADS FBiH Agencija za državnu službu Federacije BiH
- JP Javna preduzeća
- IA Institut za akreditaciju BiH